

GRUY spol. s r.o.
Námestie artézskych prameňov 1
984 01 Lučenec
Slovenská republika

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Banská Bystrica
	OU-BB-OSZP2-2024/006975-004	Ing. Martin Číž/048/4306264	22. 05. 2024

Vec

„Závlaha orechových sádov - KEMTAX“

- záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresnému úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie bola dňa 19.07.2023 doručená žiadosť spoločnosti KEMTAX s.r.o., Tajovského 1301/26, 986 01 Filľakovo, IČO: 46 153 161 zastúpená spoločnosťou GRUY spol. s r.o., Nám. Artézskych prameňov 1, 984 01 Lučenec, IČO: 36 626 040, o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) pre navrhovanú činnosť/stavbu „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“. K žiadosti bola priložená dokumentácia pre územné konanie „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“ (spracovateľ PD: Ing. Ivan Bebják, január 2023) a znalecký posudok „Posúdenie a zabezpečenie zdrojov závlahovej vody pre orechové sady v k.ú. Buzitka v extravilánoch obcí Buzitka, Nitra na Ipl'om a Prša“ (Znalec: RNDr. Ivan Šarík).

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pri výkone pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 60 ods. 1 písm. i) vodného zákona na základe predloženého zámeru vydáva podľa § 16a ods. 1 vodného zákona k navrhovanej činnosti/stavbe „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“ toto

záväzné stanovisko:

Pred povolením navrhovanej činnosti/stavby „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“ sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Odôvodnenie:

Účelom tohto záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 vodného zákona je posúdenie významnosti vplyvu realizácie nového projektu „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“ na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov určených v § 5 vodného zákona a prijatie záveru, či je potrebné posúdenie tohto nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločnosti v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „RSV“).

Telefón	E-mail	Internet	IČO
+421484306250	oszp.bb@minv.sk	www.minv.sk	00151866

Predložená činnosť „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ je umiestnená v Banskobystrickom kraji, v katastrálnom území obce Buzitka a Nitra nad Ipľom v nadmorskej výške cca 180–280 m n. m.

Predmetom činnosti je zabezpečenie závlhovej vody v období nedostatku prírodných zrážok – vo vegetačnom období, najmä v mesiacoch jún, júl, august pre plánované orechové sady o výmere 32,9 ha. Pre zabezpečenie vody sa navrhuje vybudovanie vodnej nádrže o plošnej výmere 4,55 ha, ktorá vznikne po vyťažení ložiska štrkov. Spolu s nádržou sú plánované dve čerpacie stanice s elektrickými prípojkami, vytlačacie potrubie v dĺžke 4 954 m, filtračná stanica, distribučné a kvapkovacie potrubia.

Podľa projektovej dokumentácie pre územné konanie (DÚR) „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ činnosť/stavbu tvoria nasledovné stavebné objekty: SO-01 Vodná nádrž, SO-02 Čerpacia stanica na nádrži, SO-03 Čerpacia stanica na zásobníku, SO-04 Výtlačné potrubie od čerpacej stanice na nádrži, SO-05 Elektrické prípojky, SO-06 Spevnená plocha – prístupová cesta.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ je situovaná v čiastkovom povodí Ipľa. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa a jeho prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia činnosti „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny.

Predmetné posúdenie sa vzťahuje na obdobie realizácie činnosti „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“, po ukončení realizácie, ako aj na obdobie počas jej prevádzky.

Útvar podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa a jeho prítokov má plochu 198,072 km².

Na základe hodnotenia stavu útvaru v rámci 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022) bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom a v zlom chemickom stave ako dôsledok znečistenia dusičnanmi, síranmi a fosforečnanmi.

Z hľadiska rizika nedosiahnutia environmentálnych cieľov do roku 2027 je tento útvar klasifikovaný v riziku nedosiahnutia dobrého chemického stavu, vzhľadom na identifikovateľnú vysokú zraniteľnosť tohto útvaru a zistený významne trvalo vzostupný trend koncentrácií dusičnanov, síranov a fosforečnanov.

Útvar podzemnej vody SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny je útvar predkvartérnych hornín s plochou 564,500 km².

Na základe hodnotenia stavu útvaru v rámci 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2022) bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom i chemickom stave.

Z hľadiska rizika nedosiahnutia environmentálnych cieľov do roku 2027 nie je tento útvar klasifikovaný v riziku nedosiahnutia dobrého kvantitatívneho a chemického stavu.

Výsledky hodnotenia rizika a hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody sú bližšie popísané vo Vodnom pláne Slovenska na roky 2022-2027, v Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2022), v kapitole 5.2 link: <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>.

Stavebné objekty činnosti/stavby „Závlaha orechových sadov – KEMTAX“, ktoré môžu spôsobiť zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny sú SO-01 Vodná nádrž, SO-02 Čerpacia stanica na nádrži, SO-03 Čerpacia stanica na zásobníku, SO-04 Výtlačné potrubie od čerpacej stanice na nádrži.

SO-01 Vodná nádrž

Nádrž, ktorá vznikne po vyťažení nevyhradených nerastov, bude plnená podzemnou vodou.

Nádrž sa vybuduje vyhlbením do predpísaného tvaru na ploche 4,55 ha, hĺbky cca 4,5-6,5 m. Nádrž sa vyhlbí do úrovne ílovitého nepriepustného podložia.

V prvej etape hĺbenia nádrže bude vykonaná skrývka humóznej zeminy hrúbky 30 cm.

Humózná zemina bude odstránená nahrnutím na skládku buldozérom. Predpokladané množstvo objem humózneho materiálu, ktoré sa vyhrnie na skládku, bude cca 14 000 m³.

V ďalšej etape sa odhrnú buldozérom ílovité zeminy, ktoré ležia pod humóznou vrstvou.

Mocnosť ílovitých zemín sa pohybuje do 2,00 m, t.j. do hĺbky cca 2,30 m pod terén.

Predpokladané množstvo - objem ílovitých zemín, ktoré sa vyťažia pri hĺbení nádrže, bude cca 90 000 m³.

Podzemná voda v období hydrogeologického prieskumu sa pohybovala v hĺbke cca 2,00 m pod terénom.

Hĺbenie nádrže ťažbou nevyhradených nerastov - štrkov, bude pod hladinou podzemnej vody do hĺbky cca 4,70 m pod terén. Mocnosť štrkov, ktoré budú ťažené, sa pohybuje podľa hydrogeologického prieskumu od 2,40 do 3,70 m.

Predpokladané množstvo - objem štrkového materiálu, ktorý sa vyťaží po vyhlbení nádrže, bude cca 100 000 m³.

Svahy nádrže sa podľa znaleckého hydrogeologického posudku navrhujú v sklone 1:2 nad úrovňou podzemnej vody a 1:3 pod hladinou podzemnej vody.

Objem vody v akumulačnej nádrži bude po vyťažení štrkov cca 100 000 m³, t.j. cca objem vyťažených štrkov.

Vodná nádrž sa vybuduje ako samostatná stavba - vyťažením štrkového materiálu - ložisko nevyhradených nerastov.

V rámci ťažby štrkopieskov sú uvažované aj skládky humóznej zeminy a ílovitých materiálov.

SO-02 Čerpacia stanica na nádrži

Objekt sa navrhuje na nádrži, ktorá bude zriadená v rámci objektu SO-01 Vodná nádrž. Čerpanie vody bude jedným elektrickým čerpadlom s parametrami $Q = 90,0 \text{ m}^3 \cdot \text{hod}^{-1}$, $H = 120 \text{ m}$, druhé čerpadlo bude rezerva. Čerpadlo bude odoberať vodu z nádrže výtlačným potrubím prečerpávaním do akumulačnej 900 m³ nádrže. Výtlačné potrubie bude uchytené na odbernom objekte v nádrži. Objekt sa navrhuje ako samostatný stavebný objekt, ktorý bude umiestnený na brehu nádrže. Objekt pozostáva z odberného objektu a z podzemnej šachty s čerpadlami o rozmeroch 3,0 x 5,0 metra a svetlej výšky 2,0 m a nadzemnej časti pre uskladnenie rekreačných pomôcok a zariadení výšky 2,4 metra.

Odberný objekt bude vytvorený ako prívodný kanál šírky 1,20 metra s prehĺbenou šachtou, kde bude zaústené sacie potrubie čerpadla. Odberný objekt bude zakladaný pod ochranou štetovnicových stien cca 2,0 metre pod hladinou nádrže (predpokladaná hladina nádrže bude na kóte 179,00 m n.m.). Na tento odberný objekt bude naviazaná šachta pre osadenie čerpadiel - čerpacia stanica.

SO-03 Čerpacia stanica na 900 m³ zásobníku závlahovej vody

Filtračná stanica bude typu Yamit 3 x 25". Čerpadlá a filtre budú osadené v murovanom prízemnom uzamykateľnom objekte pôdorysných rozmerov 5,0 x 3,0 m.

Sacie potrubie čerpadla bude odoberať vodu z akumulačnej 900 m³ nádrže, ktorá bude umiestnená pri objekte ČS6. Čerpadlá a filtre budú osadené v murovanom prízemnom objekte o vnútorných pôdorysných rozmeroch 3,0 x 5,0 metra.

SO-04 Výtlačné potrubie od čerpacej stanice na nádrži

Hlavné výtlačné potrubie od ČS na nádrži ku zásobníku-akumulačnej nádrži bude z PE potrubia DN 200 mm, PN 16 celkovej dĺžky 4 957 m.

Celková potreba vody zo štrkoviska na zavlažovanie v orechových sadoch na plánovaných plochách: KEMTAX + AGIS:

Na plochu 101,1ha:

$Oz = Mz \cdot P = 2600 \cdot 101,1 \text{ ha} = 262\,860 \text{ m}^3$ (priemerný rok)

$Ozs = 1,2 \cdot Oz = 315\,648 \text{ m}^3$ (suchý rok)

Z toho pre navrhovanú závlahu časť Dóra – Kemtax – 32,9ha:

$Oz = Mz \cdot P = 2600 \cdot 32,9 \text{ ha} = 85\,540 \text{ m}^3$ (priemerný rok)

$Ozs = 1,2 \cdot Oz = 102\,648 \text{ m}^3$ (suchý rok)

Počas realizácie navrhovanej činnosti „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“, predmetom ktorej je vybudovanie vodnej nádrže o ploche 4,55 ha, ktorá sa navrhuje vyťažením štrkového materiálu, a ktorá bude využívaná ako zdroj vody na zavlažovanie orechových sadov, sa vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych

náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny predpokladá z dôvodu ťažobného zásahu počas budovania vodnej nádrže pod hladinu podzemnej vody.

Podľa projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie (DÚR) „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“, sa vodná nádrž vybuduje vyhlbením do hĺbky cca 4,5-6,5 m. Podzemná voda v období hydrogeologického prieskumu sa pohybovala v hĺbke cca 2,00 m. Hĺbenie nádrže ťažbou nevyhradených nerastov - štrkov, sa navrhuje pod hladinou podzemnej vody do hĺbky cca 4,70 m pod terén.

Z hľadiska kvantitatívneho stavu nie je v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny preukázané riziko.

Avšak vzhľadom na zlý chemický stav útvaru podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov je nevyhnutné počas realizácie prác vykonať najprísnejšie preventívne opatrenia a zabrániť úniku znečisťujúcich látok do prostredia a dbať na ochranu podzemnej vody pred akýmkoľvek potenciálnym znečistením. Je preto nevyhnutné dbať pri všetkých činnostiach na dobrý technický stav všetkých mechanizmov, ktoré sa budú využívať pri zemných prácach a dostatočnými preventívnymi opatreniami zamedziť potenciálnemu prieniku akýchkoľvek znečisťujúcich látok do horninového prostredia alebo priamo do podzemnej vody.

Zohľadňujúc charakter uvedenej činnosti/stavby „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ sa realizácia menovanej činnosti/stavby na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny ako celku nepredpokladá.

Vplyv činnosti „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ počas jej prevádzky na zmenu hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny ale možno predpokladať.

Nakoľko plánované vybudovanie vodnej nádrže bude zasahovať pod úroveň podzemných vôd, môžu nastať počas prevádzky činnosti/stavby „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ lokálne zmeny hladiny a režimu podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny v bezprostrednom okolí tohoto objektu.

V súvislosti s realizáciou čerpania odkrytej podzemnej vody sa odporúča uvážené využívanie závlahovej vody. Podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Vzhľadom na charakter činnosti by mohlo neuvážené vyžívanie závlahovej vody mať negatívny vplyv na útvary podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a pod ním sa nachádzajúci útvary SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny.

Na základe odborného posúdenia predloženej činnosti/stavby „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ Výskumným ústavom vodného hospodárstva sa vplyv realizácie činnosti/stavby na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny ako celku sa nepredpokladá.

Avšak vzhľadom na hĺbku štrkoviska a hĺbku kvartérneho útvaru SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov, bude kvartérny útvary navrhovanou činnosťou zasiahnutý.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie v súlade s odborným stanoviskom Výskumného ústavu vodného hospodárstva odporúča v súvislosti s realizáciou čerpania odkrytej podzemnej vody uvážené využívanie závlahovej vody, nakoľko podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Vzhľadom na charakter činnosti by mohlo neuvážené vyžívanie závlahovej vody mať negatívny vplyv

na útvary podzemnej vody SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov a SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny.

Taktiež z dôvodu, že kvartérny útvar SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipl'a a jeho prítokov bol hodnotený v zlom chemickom stave, a z hľadiska rizika nedosiahnutia environmentálnych cieľov do roku 2027 bol klasifikovaný v riziku nedosiahnutia dobrého chemického stavu a nakoľko ide o útvar podzemnej vody s vysokou zraniteľnosťou podzemných vôd je potrebné zabezpečiť, aby pri realizácii a prevádzke činnosti/stavby „Závlaha orechových sádov - KEMTAX“ nedochádzalo k znečisteniu podzemných vôd v dotknutom území.

Pri tomto posudzovaní okresný úrad v sídle kraja vychádzal zo stanoviska Výskumného ústavu vodného hospodárstva zo dňa 07.05.2024.

Na základe uvedených predpokladov možno konštatovať, že realizáciou činnosti/stavby nedôjde k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutého vodného útvaru a preto sa pred povolením činnosti nevyžaduje výnimka podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Podľa § 16a ods. 6 vodného zákona žiadateľ je oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení činnosti, ak zo záväzného stanoviska vyplýva, že sa nevyžaduje výnimka.

Podľa § 73 ods. 21 vodného zákona je záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 podkladom k vyjadreniu orgánu štátnej vodnej správy v územnom konaní k činnosti; ak sa územné konanie nevyžaduje, záväzné stanovisko je podkladom ku konaniu o povolení činnosti.

Toto záväzné stanovisko sa v súlade s § 16a ods. 5 vodného zákona zverejní na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky po dobu 30 dní.

Na vedomie

Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie republiky 26, 984 36 Lučenec 1

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Registrátorne číslo záznamu: 0053989/2024

Vec: „Závlaha orechových sadov - KEMTAX“ - záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný

Parafa	Dátum/čas	Meno	Pozícia	Org.útvár	Funkcia	V zast.	Zastúpil	Poznámka
Schválené	22.05.2024 10:43	Machala Martina, Ing.	vedúci	OU-BB- OSZP	vedúca odboru	Nie		